

Momente din „Cîntece colorate“ (Lodz) și din „Dacă Adam era polonez“ (Cracovia)

Povestea este una din multele aventuri ale lui Guignol, eroul popular, care e de atitea ori în primejdie de a-și vedea răpită libertatea din pricina orinduirii nedrepte, în care domnesc bogății lipsiți de omenie.

Ceea ce a încântat în spectacol a fost aerul de improvizație pe care l-a avut întreaga reprezentație, organizată cu măiestrie; jocul permanent între convenția teatrală și realitatea conținutului înfățișat; sensurile umane și sociale bogate ale întregii reprezentații și mijloacele simple, dar profunde, de expresie. Războiul ne este înfățișat, de pildă, printr-o simplă pinză de sac, agățată într-un băș, avînd drept cap o cască prusacă, iar în părți două bețe care bat tactul

unui marș militar. Spectacolul începe și se încheie cu aceeași imagine: deasupra Parisului adormit, proiectat pe un panou imens, se profilează umbra neagră și amenințătoare a „păzitorului ordinii publice“, polițistul, în timp ce pe o ridicătură de zid, improvizată în pat, păpușarul Jean doarme alături de păpușile sale. Jocul polițistului cu casceta, joc menit a arăta că omul, în mod natural inclinat să se apropie de cei asemenea lui, capătă în statul capitalist trăsături antiumane odată cu îmbrăcarea uniformei polițienești, subliniază sensul uman și totodată social al piesei, precizîndu-i direcția atacului antiburghez.

M. B.

Anglia

Reprezentarea trupei Hogarth începe cu un episod care după părerea noastră definește întreg spectacolul dîndu-i unitate dincolo de faptul că ne-au fost prezentate cinci bucăți diferite. O păpușe realizată după un desen de Picasso, spune: „Așa cum, atunci cînd cumperi un tablou de Picasso înfățișînd o temă cu specific pentru copii și-l atîrni pe perete, faci acest lucru nu numai pentru desfătarea copilului, ci în ultimă instanță pentru desfătarea ta ca om matur, la fel se întîmplă și cu spectacolul din această seară“.

Este în această declarație de început mărturisirea unui crez artistic pe care trupa Hogarth îl ilustrează în spectacol. Programul începe cu număral orchestrai de păpuși, remarcabilă în primul rînd prin realizarea plastică a păpușilor. Fizionomia ironic redată a fiecărui instrumentist se acordă

perfect cu gestul executat. Ceea ce contribuie la desăvîrșita lor individualizare. Pianistul e blazat, contrabasistul ramolit, violonistul impetuos, iar toți laolaltă alcătuiesc imaginea reușit satirică a unei formații orchestrale de muzică ușoară.

Dar ceea ce dă într-adevăr măiestria acestei demonstrații a orchestrei de păpuși este sincronizarea realizată între gest și muzică, între comportamentul unei păpuși și al celorlalte pe parcursul executării partiturii. Nimic de prisos în ținuta păpușilor, personajul se caracterizează cu simplitate și sugestivitate, iar scurtul concert la care asistăm te convinge că minutorii Jan Bussel și Ann Hogarth sînt niște interpreți deosebiți. O rezervă am exprima pentru faptul că minutorii au căutat prea mult imitarea strictă a gesturilor omenești, vîdînd astfel o tentație spre naturalism.

O altă formație — *circul* — confirmă prima impresie. Clovni sînt amuzanți, înșuflețirea lor e realizată cu virtuozitate, iar jocul cu mingea al celor doi cățeluși nu e lipsit de fantezie.

Celelalte două numere prezentate au un numitor comun prin amestecul de candoare și umor ce le caracterizează. E vorba de povestea regelui ce-și caută o nevastă și de măgarușul Muffin și prietenii lui.

Povestea regelui ce-și caută o nevastă, folosind drept criteriu de selecție dezideratul ca viitoarea regină să fie o gospodină cu bucătărie exemplar de curată, este pentru minuitorii trupei Hogarth un pretext pentru a-și pune în valoare fantezia plină de bun gust. Jocul păpușilor pornește dintre filele ilustrate ale unui volum, așa încît ai senzația răsfoirii unei cărți cu imagini în relief. Cadrul este poetic sugerat; marionetele se mișcă grațios.

Muffin e un măgaruș drăguț care merge la școală și are cîțiva prieteni: un cățeluș care confundă lăbuța dreaptă cu cea stîngă, un struț cu picior frumos, un cangur din țările depărtate, un pinguin și un mielușel. Totuși, dincolo de inocența acestor caracterizări din dialogul ce se înfiripă între ei și Hogarth (dialog în care replici are numai cel din urmă), se izbuteste ironizarea citorva tipuri umane. Mielul, care a rămas mielușel deși a depășit vîrsta, este în candoarea și zburdălnicia lui o imagine reușită a infantilismului matur, iar pinguinul prin mișcare și comentariu devine parcă un respectabil domn suferind de îngîmfare și îngustime de minte. La schițarea acestor tipuri contribuie de altfel și talentul actoricesc al lui Jan Bussel, care considerîndu-și păpușile adevărați parteneri, ni le prezintă ca un veritabil comper, ceea ce ne face să credem în reala lor existență.

Am lăsat la sfîrșit baletul flordlor, pentru că el îmbină tot ceea ce în numerele

dinainte am observat sporadic: fantezia, umorul, ingeniozitatea. Apărarea trandafirului de către soare, lupta dintre acesta și ger, precum și bucuria finală a victoriei soarelui, ne sînt redată cu multă gingășie în acest balet. Reușita schițare plastică a soarelui, ceșurilor, gerului, a trandafirilor și bobocilor lui, precum și perfecta armonizare dintre mișcare și muzică fac din acest număr un punct culminant al programului prezentat.

Reprezentarea trupei Hogarth este dovada preocupării de a realiza spectacole frumoase (și sub acest raport, obiectivul pe care și l-au propus Ann Hogarth și Jan Bussel a fost atins în foarte mare măsură). Ceea ce însă respectiva trupă nu a dovedit că ar urmări cu stăruință, este prezentarea de spectacole din care să se scoată în relief destinația reală, pe care dincolo de aspectul plastic, orice spectacol trebuie s-o aibă și anume: ideea ce stă la bază. Or, de multe ori, sub acest aspect, realizatorii de la „Hogarth Puppets” s-au lăsat furati de formă și efecte plastice.

*

Din păcate nu vom putea consemna mai pe larg recitalul oferit de Joy Laurey din Londra, binecunoscută publicului său, dar care nouă ne-a oferit mai mult prilejul de a o cunoaște pe dînsa și mai puțin păpușile sale. Mister Turnip, personaj creat de Joy Laurey, pentru care televizorul B.B.C.-ului a ajuns atît de familiar, încît atunci cînd apare pe o scenă are un reflex condiționat și începe mai întîi să caute camera și reflectoarele, a pătît un accident — nu pe drum de la Londra spre București, ci în conversațiile înșuflețite pe care le-a avut aci, la noi, cu alte păpuși — și... rîgușind, ne-a transmis prin tîlmaciul doamnei Laurey un foarte politicos „bine v-am găsit”.

Tablou muzical din spectacolul ansamblului „The Hogarth Puppets”

Regretăm sincer că nu s-a făcut popular și la noi cu programele sale și că a cedat locul lui Baa-lamb, o năstrușnică mielușea, care ni s-a înfățișat cu gândul să probeze vreo șapte-opt pălării, încercind să aleagă

O pălărie nouă de primăvară. Frivolitatea n-a fost prinsă cu ochi satiric, ci cu o candoare și o îngăduință care nouă celor din sală ne-a provocat nedumerirea.

Rola BEILIS

R. D. Germană

Dintre spectacolele ansamblurilor din R.D.G., cel mai mult mi-a plăcut *Pieps și Püps* al ansamblului din Dessau. Și nu numai mie, dar și fetiței mele, care, în materie de teatru de păpuși, are în judecarea pieselor, un atu incomparabil: virsta! Ei bine, a fost captivată fără a fi înspăimântată — cum s-a întâmplat de pildă la filmul *Pomișorul fermecat* — de povestea celor doi pușori neascultători cu numele atât de sugestive de *Pieps* și *Püps*, care erau cit pe ce s-o pătească cu cumătra Vulpe, fiindcă n-au ascultat de cloșcă. Subiectul — simplu, liniar, pe înțelesul preșcolarilor. Plastica — simplă, de o naivitate adecvată, păpușile mari populind scena ca niște adevărate personaje. Minuirea, delicată, pașii puilor în special. Într-un cuvânt, un spectacol bun, pe gustul copiilor și gustat chiar de maturi.

În schimb *Oala cu minuni* a teatrului de păpuși de la Palatul pionierilor din Berlin m-a dezamăgit. Subiectul basmului e foarte simplu: o țărăncă săracă are ca singură avere, o vacă, Miecke. Forțată de proprietarul avar să-și plătească nu numai chiria ci și dobinzi pe datorii, mama îl trimite pe fiul ei s-o vindă pe Miecke. Un pitic se oferă să i-o schimbe, dându-i în loc o oală fermecată care împlinește pe loc dorințele rostite. Oala îi hrănește, le aduce banii de chirie, furindu-i din sipetul proprietarului hapsin, care, vrind să prindă hoțul, se agață de oală, e tirit prin aer și lăsat în hornul chiriașilor nevoiași. De aci e eliberat de băiatul țărăncii, numai în schimbul stingerii oricăror datorii. „Oala și-a făcut datoria, oala poate să plece”. Piticul și-o reia, și o dă înapoi stăpînilor buni, pe Miecke.

Scenă din „Căpitanul din Köpenik”

